

ELULÄTE

veebruar 2023 nr 85

SÕNA

*Mu silmad on
näinud Sinu päästet!*
Lk 2, 30

MÕTE

Nõnda ütles vana Siimeon, kui ta oma süles hoidis väikest Jeesus-last. See oli siis, kui lapsuke oli toodud Jeruusalemma templisse vastavalt Käsuõpetusele. Kust võttis üks vanamees selle kindluse, kuidas ta tundis selles lapses ära Jumala Poja ja Päästja? Aga sealsamas on ju kirjas, et Siimeon oli täis Püha Vaimu. Vaim on tabamatu nagu tuul, kuid täiesti tuntav nagu tuul. Kui ka inimeste taipamine on aeglane, Vaim on see, kes meid juhatab ja elukindlust annab.

PALVE

Püha Vaim! Küünlapäeval meenutame seda sündmust; anna meilegi äratundmist, mis me elu aluseks vaja läheb ning õpeta meidki, Jeesuse Kristuse, meie Issanda ja Päästja läbi. Aamen

UUS KUJUNDUS!

Tere, hea lugeja! Rõõm esitleda Sulle Elulätte uut kujundust. Loodetavasti saab see olema mugavam ja ilusam lugeda. Mis aga on sama ja mis on uut? Peamine uudis on see, et leht ei ilmu enam paberkanjal, kuid kellel soovi ja võimalust võib selle muidugi ka enda jaoks printida.

Jätkuvad vanad rubriigid - esiküljele jääb ikka kuu juhtsõna, väike mõte sel teemal ja palve. Samuti midagi asjakohast esilehele. Ja tagaküljel jätkub järjejutu ilmumine, Piiblivõti, Pilk ajalukku, Meie Inimesed ja muud rubriigid. Peale lehe kujunduse muutuse on ka mõnda uut.

Esiküljel viitab nooleke parajasti olulisele teatele. Ja kuhugi lehte leiab oma koha mõni mõtetera kuulsatelt inimestelt.

Head lugemist ja õnnistust soovides
Elulätte toimetus koosseisus

Meelis-Lauri Erikson

Karin-Kristel Hansson

MÄRTSIS ALUSTAB UUS JÄRJEJUTT

Kevadkuu numbris alustab Elulättes uus järjejutt. Lugeja saab kohtuma juba Vanavabriku poiste loos tuttavate tegelastega, kuid loo sisu saab seekord olema hoopis teine. Nimelt asuvad Nõgesnõmme väikesesse alevikku, vanaema pärandatud maamajja elama kaks tüdrukut, Jane ja Liisa. Nende pereõest ema Aune on väga sissepoole elav ja suure töökoormuse tõttu ei ole emal oma tütarde jaoks just palju aega. Vanaema pööningut koristades ja kraamides leiavad kõik kolm vanast kingakarbist, kus vaid üks pandlaga tantsuking, roosi kujutisega kirjad, mis annavad valgust kaua aega maha-

vaikitud perekonnasaladusele. Vanemal õel, Janel on uue olukorra tõttu kõige keerulisem leinaga leppida, sest oli just tema see memme lemmiklaps. Alguse saavad sündmused, kus tõde ja vale omavahel põrkuvad. Kuidas leida selles kõiges siis tasakaal?

Loo on kirjutanud Karin-Kristel Hansson, kes on mitme lasteraamatu ja kodulooliste trükiste autor.

Karin on kirjutanud ka muinasjutte, avaldanud mõisaraamatu "Virumaa mõisalegendid- ja lood". (2009).

Talvisel ajal toimuvad jumalateenistused leerimajas, ikka algusega kl 11.

Tere tulemast!

XV osa

Neljandal septembril liikus väike rahvahulk vana mälumänguri ning õpetaja Eedi Pihlaka urni järel kalmistuvärvast sisse. Põrnu kandjaks oli koguduseõpetaja, sama härra, kellel Vahur Pihlakaga sillal kord tõsine jutuaamine oli olnud.

Nõgesnõmmel polnud juba pikemat aega matuseid toimunud ja seetõttu oli vana pedagoogi ärasaatmine külaelanikele kui suursündmus. Paljud, kes Eedit tundsid, vangutasid murelikult päid ja olid tulnud välja, et tunnustatud peadgoogiga jumalaga jätta. Joonas kuivatas kogu aeg silmist pisaraid.

Miks mehepojad ei tohi nutta? Tohivad ju. Seda polnud ju kuhugi kirja pandud, et mehed nutta ei tohi. Isa oli kord kõnelenud, et poisid peavad suutma enda eest seista nii kodus, koolis kui mänguväljakul. Kakelda ei tohtivat, sest vägivald ei viivat kuhugi. Muidugi oli Joonas seda kõike teadnud juba lapsepõlvest peale, aga nüüd oli ta liiga kurb. Kogu tseremoonia oli pidulik, kuid mõõdus noormehe jaoks nagu unenägu. Peielaud, rikkalik ja väga viisakas oli üles seatud Tartu ühte kohvikusse.

Kui nad pärastlõunal isaga tagasi tallu naasesid, tahtis Joonas väga üksi olla. Miski ei pakkunud talle rõõmu ega huvi. Kurvalt lonkis ta tare taha ja vaatas kõrgeid kuuski ja nulgi. Needki oli vanaisa Eedi sinna istutanud. Nüüd olid need kõrged, käharad ning jutustasid olnud aegadest. Joonasel valgusid taas silmad vett täis. Kas see ongi lein või on see tühjus tema sees? Miks see nii valus peab olema? Eemal nägi ta kollases vihmamantlis kogu ja noormees liikus tema poole. Kased kolletasid juba ammu ja seetõttu polnud kogust aru saada, kas tegemist on mehe või naisega. Suurem osa rohust ja samblast oli tõmbunud pruunikaks ja võtnud kergelt hallika varjundi. Noormees liikus veel selle inimese poole. Külma värinad jooksid üle ta selja ning ta tundis midagi kurbuse ja ärevuse sarnast. Joonas teadis, et alates tänasest päevast muutub palju ja suuremad muutused on alles ees. Mis suuna need aga võtavad, kes sedagi teab. Kollases vimamantlis tütarlaps oli Ummelase Diina. Huvitav, kas ka tüdruk tundis kurbust või oli ta lihtsalt jalutama tulnud?

“Tere, vabandust, et ma tookord poistega koos teie juurde ei tulnud,” lausus piiga, kui oli päris Joonase lähedale jõudnud.

“Pole midagi. Ma saan aru.”

“Ja. Nii, et jõudsite isaga Tartust tagasi?”

“Jõudsime.”

“Tead, Toivo, ta läks nüüd linna kooli ja ma ei tea, kuidas ta seal tädi Margareti korteris hakkama saab.

See tähendab, et kui ta isegi saab hakkama, on tädi Margaretil ikkagi see viinaviga küljes ja ma tõesti ei oska arvata, mis peab temast nii saama.”

“Aga mina rääkisin vana Reaalaine see tähendab härra Tunglaga too päev ja tead mis ta mulle ütles, Diina?”

“Mida siis?”

“Et elu on eluring ja kõik kordub kunagi taas. Me

rääkisime ka Toitsist, sinu vennast ja ta ütles, et nüüd on kõik vaid tema enda kätes. Tahab poiss, siis õppigu hoolega-vaid selles pidi edu pant olema, ütles ta. Ma ei uskunud teda alguses ja kippusin vastu vaidlema. Ma arvasin, et vana mehena ei tee muud kui loeb moraali, piüüb Toitsi veel mingil omasel moel ümber kasvatada. Talle mõista anda, mis hea ja mis halb. Kas me seda isegi teame, Diina?”

Joonas vaatas tüdrukule otsa selliste silmadega, mida Diina polnud kunagi näinud. Selles pilgus oli midagi mõistvat ja samas väga õrna. Kas Vanavabriku tänava poisid olid tõesti nii vähese ajaga, muutunud või oli neis midagi iseloomus teisiti? See oli raske, et Joonas oli kaotanud vanaisa, mehe, kellelt ta oli nii palju omandanud, eeskujut võtnud? Elu läheb alati edasi, oli tädi Margaret vintis peaga tüdrukule öelnud. Ja, elu läheb alati edasi, peab minema. Seni, kuni aega on antud.

“Joonas. Härra Tungal soostus homme rahvamajja tulema. Palun, palun, tule sina ka! Mures aitab tihti vaid rääkimine. Räägime, oleme koos.”

“Arvad?”

“Ja.”

Diina haaras Joonasel käest ja nad sammusid Pihlaka talu suunas. Pihlakad juba punetasid. Sügis näitas Nõgesnõmmel oma märke. Joonas haaras tüdruku sõrmed tugevamini oma pihku. Korraga tundus see tegu nii hea ja õige. Tähtis oli olla kohal, selles hetkes, nüüd ja praegu ning siis polnud millelgi muul enam tähtsust.

Joonas Pihlakas oli midagi nüüd mõistnud. Ta oli mehistanud ja mõistnud, et elus on väga palju tema teha, suurustamata, uhkustamata.

Ole vaid see, kes sa tõeliselt olla tahad.

LÕPP

Jutu kirjutas: Karin Hansson (2019)

“Noored inimesed
unustavad. Vanad
meenutavad.”
Louis Aragon

PIIBLIVÕTI

IISRAELI LÕHNAV EBAKÜPRESS

Israeli lõhnab ebaküpress on igihaljas okaspuu küpresside sugukonnast. Pärit on see puu Kaug ja Lähis- Idast, kuid teda kasvab ka Põhja-Ameerikas ja Kreekas. Ebakrüpresside perekonnas on viis retsentset liiki, millest tuntumad on Taiwani ebaküpress ja Iisraeli lõhnab ebaküpress. Just viimasel neist on väga iseloomulik ja omane vaigulõhn. Aastasadade jooksul on lõhnavat ebaküpressi kasvatatud ilu- ja pargipuudena.

Piibliaegadel kasutati teda sitkuse ja vastupidavuse pärast ka paadi ning mööbliesemete valmistamisel. Egiptuse paleedes kasutati ebaküpressist saadud vaiku rahvameditsiinis ja mitmesuguste ravitõmmiste tegemiseks.

Õõtaevas sätendab kuu hõberoos,
lööb särama vete jahe viru,
kui härmaehtes lilleväli,
lööb sätendama sini-mustajts voos.

Ei miski suuda peatada, et
veebruuar annaks kevadele teed
ja miski saab põrmustuma,
ränkrasked tuisud ja kaanetatud veed.

Heiti Talvik